

Zgodovina raziskovanja medvrstniškega nasilja na Inštitutu za kriminologijo pri Pravni fakulteti

Prof. dr. Katja Filipčič

INŠTITUT ZA
KRIMINOLOGIJO
pri Pravni fakulteti v Ljubljani

Javna agencija za znanstvenoraziskovalno
in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE

UNIVERZA
V LJUBLJANI

PF

Pravna
fakulteta

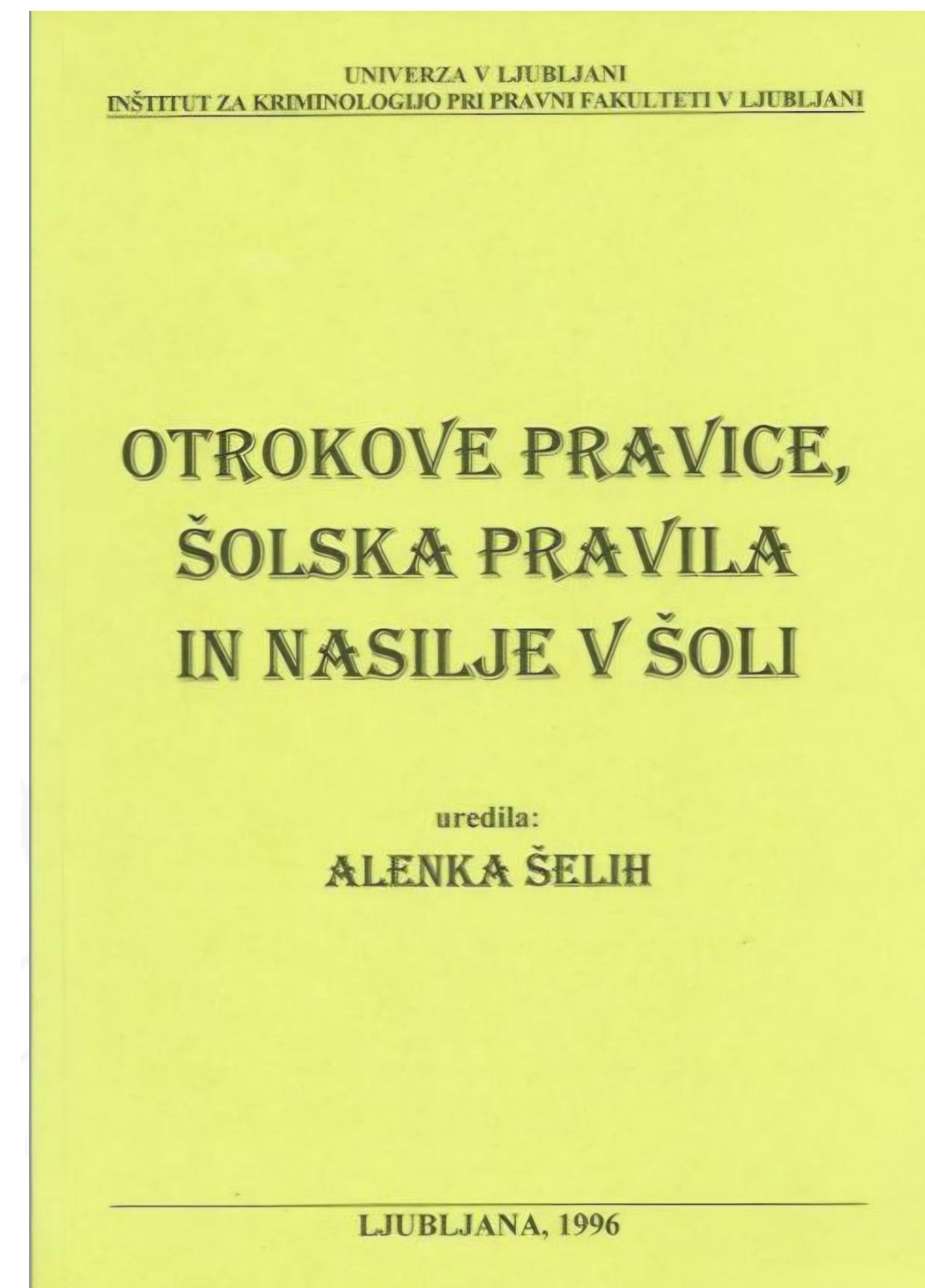
Varovanje otrokovih pravic - disciplinsko kaznovanje in preprečevanje nasilja v vrtcu in šolah, 1994-1995

Bojan Dekleva

- raziskovanje obsega ima predvsem funkcijo senzibiliziranja ljudi in institucij za ta pojav
- odgovornost šole

Tabela 2: Odstotek učencev (razvrščenih glede na spol in razred), ki izjavljajo, da so bili v tem šolskem letu us-trahovani vsaj "kdaj pa kdaj"

Spol: Razred:	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	Skupaj
Dekleta:	32.5	15.3	19.8	24.0	22.9	13.8	9.7	18.9
Dečki:	34.1	25.6	29.7	17.3	20.0	12.2	5.0	20.4
Skupaj:	33.3	20.2	25.0	20.4	21.4	13.1	7.6	19.6

Upoštevanje čustev pri prepoznavanju, obravnavanju in preprečevanju nasilnega ravnanja v šoli (2008 – 2010)

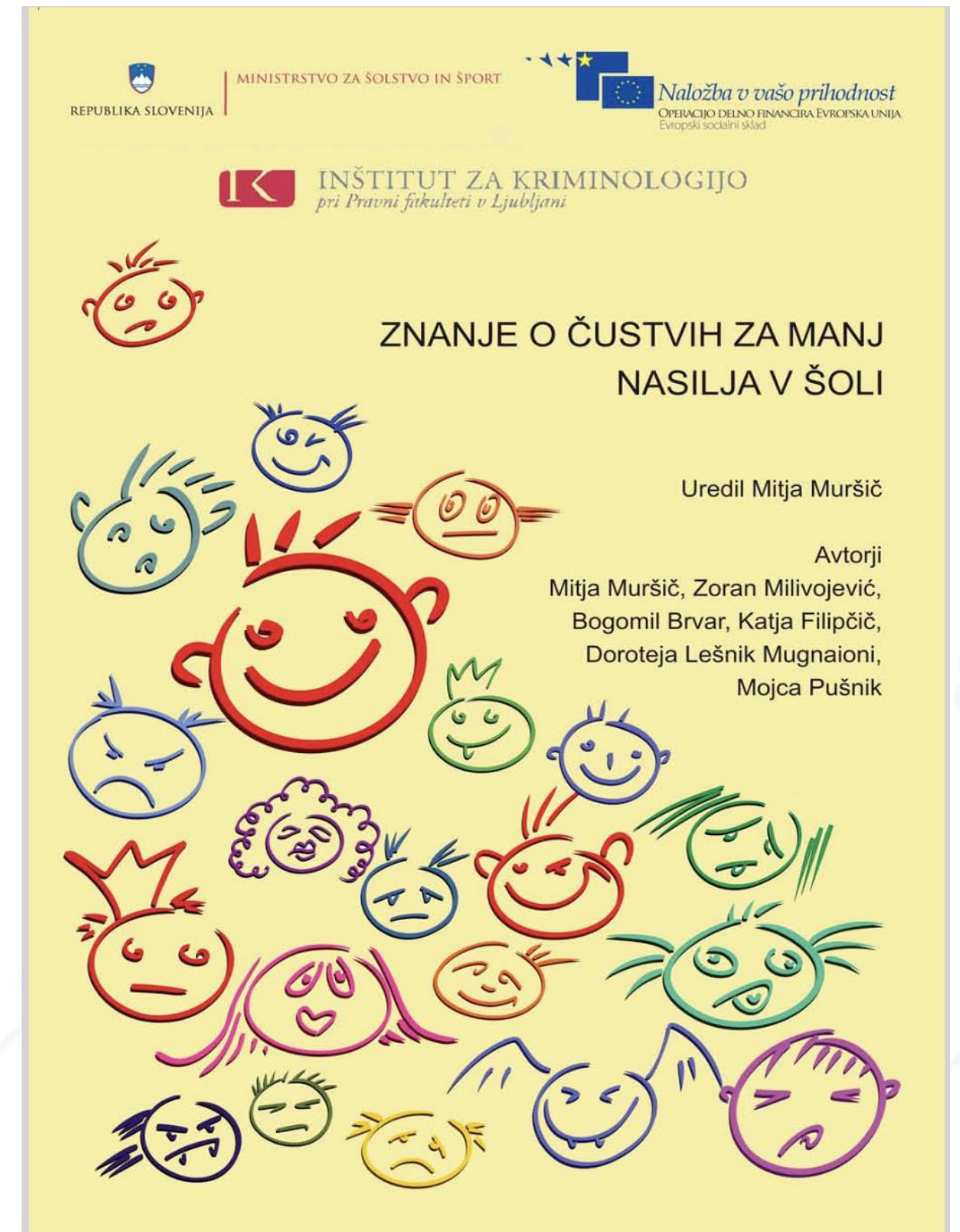
Konzorcijski partnerji projekta:

*OŠ Ljudski vrt, Ptuj ; OŠ Martin Kores, Podlehnik; OŠ Mirana Jarca, Ljubljana
ter OŠ Rodica, Domžale*

Zunanji partnerji projekta:

Šola za ravnatelje; Varuh človekovih pravic RS ter Zavod RS za šolstvo

Čustvena in socialna pismenost predstavlja **pomemben preventivni dejavnik** za neželjeno vedenje (vidik učencev) in prispeva k **ustreznejšemu odzivanju na nasilje** (vidik strokovnih delavcev).

Upoštevanje čustev pri prepoznavanju, obravnavanju in preprečevanju nasilnega ravnanja v šoli (2008 – 2010)

Doživljanje šole

Tisti, ki so bili v nasilje neposredno vpleteni (ga doživeli in/ali povzročili), v večjem deležu negativno doživljajo šolo in odnose v šoli

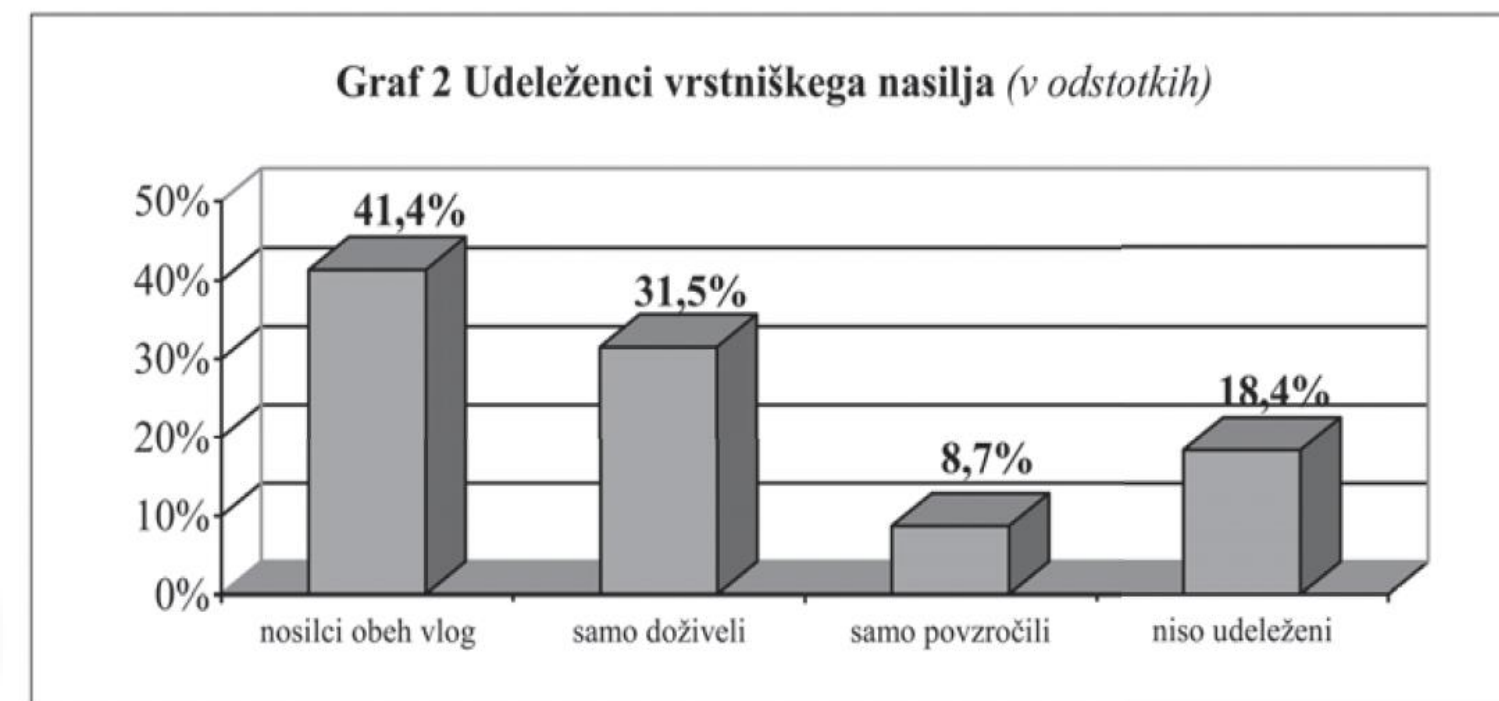
- V naši šoli grdo ravnamo drug z drugim..,
- V naši šoli ne skrbimo drug za drugega in si ne pomagamo..,
- Naša šola se mi ne zdi prijazna...

Čustva učencev, ki doživljajo nasilje:

razočaranost, ponižanost, nesprejetost, žalost, sovraštvo, strah

Čustva učencev, ki se vedejo nasilno:

- Značilna čustva: *dolgčas, prezir, privoščljivost, kljubovanje, jeza, sovraštvo, nezadovoljstvo, zavist, ljubosumje*
- primanjkljaj *sočutja, spoštovanja, vedoželjnosti, pa tudi zaupanja, sramu in zaskrbljenosti*

Upoštevanje čustev pri prepoznavanju, obravnavanju in preprečevanju nasilnega ravnanja v šoli (2008 – 2010)

- Nasilje v družini se povezuje z nasiljem v šoli
- V skupini učencev, ki so že doživeli in tudi povzročili vrstniško nasilje v šoli, je skoraj tretjina »z nasiljem v družini obremenjenih« otrok

NasVIZ – Sistemski pristop k medvrstniškemu nasilju v VIZ (2015-2016)

Partnerji v projektu:

OŠ Simona Jenka Kranj; Vzgojni zavod Kranj; CSD Kranj – Dnevni center za mlade in družine; Škrlovec; Društvo za nenasilno komunikacijo; Mestna občina Kranj

in še: Lokalno društvo tabornikov, OŠ Čakovec, Mestno gledališče, CIRIUS Kamnik...

Nasilje ni le problem učiteljev in ni le problem šole!

Potreben je pristop celotne šole in partnerstvo v skupnosti

- Ciljne skupine: osnovnošolci, strokovni delavci, starši
- Projekt ni omejen le na šolski prostor; povezovanje državnih in NVO iz lokalne skupnosti

NasVIZ - Sistemski pristop k medvrstniškemu nasilju v VIZ (2015-2016)

Za učence:

- 3-dnevni tabor
- Tematske razredne ure
- Razredni projekti
- Mirna soba (prostor za umik, pogovor, sproščanje)
- Projektni dan
- Dva kulturna dneva
- 2x noč branja
- Dva tematska šolska časopisa
- Humanitarne akcije
- Medvrstniška učna pomoč
- Impro liga, jahanje, cirkuška pedagogika
- Gledališke predstave, filmi...

Za učitelje:

- 8-urno izobraževanje
- Delavnice “socialno-emocionalno učenje”...

Za starše:

- Predavanja v okviru dveh „šol za starše“

Za strokovno javnost:

- Izobraževanje za strokovne delavce osnovnih šol iz drugih regij
- Intervizija svetovalnih delavcev OŠ iz Kranja in okolice

NasVIZ - Sistemski pristop k medvrstniškemu nasilju v VIZ (2015-2026)

Zaobljuba o nenasilju
~2.c~

1. Nihogar ne bom šuntal, da koga tipinči.
2. Če se s sošolko spregam, se najraj spoprijateljim.
3. Ne dovolim, da me kdo tepu, to povem učiteljski.
4. Ne bom se, stal, da sošolcu.

STOP NASILJU!

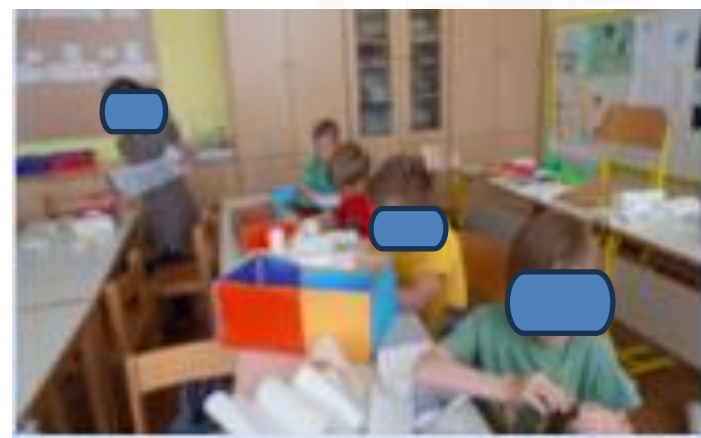
BODIMO
ODGOVORNI
SOČUTNI
ISKRENI
POŠTENI

Substanc. Lavin
Mirov. Prazn

ZA NENASILJE VSI!

JAZ, TI, MI,

Jaz, ti, mi - za nenasilje vsi!
2014/2015

Mirna soba

NasVIZ - Sistemski pristop k medvrstniškemu nasilju v VIZ (2015-2016)

Vprašalniki, ki smo jih uporabili pri empiričnem raziskovanju:

Lestvice medvrstniškega nasilja v šoli (LMNŠ),

Lestvica agresivnosti za učence in dijake (AGUD),

Moj razred in Razredno okolje,

Čustva, ki jih doživljaš v šoli in Tvoj pogled na čustva.

Testiranje smo izvedli pred začetkom izvajanja aktivnosti, v vmesni fazi in pred zaključkom projektnih dejavnosti na OŠ Simona Jenka.

Rezultati empiričnega raziskovanja kažejo uspešnost projekta na vseh področjih, zajetih z uporabljenimi metodološkimi instrumenti.

NasVIZ - Sistemski pristop k medvrstniškemu nasilju v VIZ (2015-2016)

za-nenasilno-skupnost.si

INŠTITUT ZA KRIMINOLOGIJO
pri Pravni fakulteti v Ljubljani

OSNOVE SISTEMSKEGA PRISTOPA
K MEDVRSTNIŠKEMU NASILJU IN
EVALVACIJA PROJEKTA NasVIZ
PRIROČNIK št.1

ZA
NENASILJE
VSI!

Mitja Muršič
Ingrid Klemenčič
Katja Zabukovec Kerin
Katja Filipčič
Emil Karajič
Eva Bertok

za-nenasilno-skupnost.si

INŠTITUT ZA KRIMINOLOGIJO
pri Pravni fakulteti v Ljubljani

PREVENTIVNE DEJAVNOSTI
SISTEMSKEGA PRISTOPA K
MEDVRSTNIŠKEMU NASILJU
V VIZ
PRIROČNIK št.2

ZA
NENASILJE
VSI!

Ingrid Klemenčič
Anita Jerina
Emil Karajič
Alenka Kuhar
Andreja Molan

Uredili:
Mitja Muršič
Ingrid Klemenčič
Katja Filipčič

za-nenasilno-skupnost.si

INŠTITUT ZA KRIMINOLOGIJO
pri Pravni fakulteti v Ljubljani

OBRAVNAVANJE
MEDVRSTNIŠKEGA NASILJA
V VIZ
PRIROČNIK št.3

ZA
NENASILJE
VSI!

Ingrid Klemenčič
Emil Karajič
Staša Sitar

Uredili:
Mitja Muršič
Ingrid Klemenčič
Katja Filipčič

POSVET:
NASILJE V ŠOLI: LONGITUDINALNO RAZISKOVANJE IN ZAGOTAVLJANJE VARNEGA IN
SPODBUDNEGA ŠOLSKEGA OKOLJA
3. 2. 2026

INŠTITUT ZA
KRIMINOLOGIJO
pri Pravni fakulteti v Ljubljani

Javna agencija za znanstvenoraziskovalno
in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE

UNIVERZA
V LJUBLJANI

PF

Pravna
fakulteta

